

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)»
на тему:

**«Інвестиційна та фінансова діяльність як
об'єкт бухгалтерського обліку»**

Студента (-ки) 3-о курсу групи ОБС-31

напряму підготовки 6.03.05.09 «Облік і аудит»

_____ Козлюк В. _____

(прізвище, ім'я)

Науковий керівник: Гудзь Н.В.

(посада, вчене звання, науковий ступінь,

прізвище, ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECST _____

Членикомісії:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

Вступ.....	2
1. Види діяльності підприємства як об'єкти бухгалтерського обліку.....	5
2. Інвестиційна діяльність підприємства та її складові.....	10
3. Фінансова діяльність підприємства та її складові.....	18
4. Формування витрат, доходів і фінансових результатів від інвестиційної та фінансової діяльності.....	23
Висновок.....	28
Список використаної літератури.....	30

ВСТУП

На сучасному перехідному періоді при різноманітті складних кризових економічних процесів і взаємовідносин між підприємствами, фінансовими інститутами, державами на внутрішньому і зовнішньому ринках гострою проблемою є ефективне вкладення (інвестування) капіталу з метою його збільшення.

Економічна природа інвестицій обумовлена закономірностями процесу розширеного відтворення і полягає у використанні частини додаткового суспільного продукту для збільшення кількості і якості всіх елементів системи продуктивних сил суспільства.

Відповідно до закону України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.1991р., під інвестиціями розуміються усі види майнових і інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті чого створюється прибуток, або досягається соціальний ефект.

Джерело інвестицій - фонд накопичення національного доходу, що спрямовується на збільшення і розвиток засобів виробництва, і фонд відшкодування, що використовується для відновлення зношених засобів виробництва у вигляді амортизаційних відрахувань.

Дослідження проблеми інвестиційної та фінансової діяльності економіки завжди знаходилося у центрі уваги економічної думки. Це обумовлено тим, що інвестиції торкаються найглибших основ господарської діяльності, визначають процес економічного зростання в цілому. У сучасних умовах вони виступають найважливішим засобом забезпечення умов виходу з економічної кризи, структурних зрушень у народному господарстві, зростання технічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро - і макрорівнях. Активізація інвестиційного процесу є одним із надійніших механізмів соціально-економічних перетворень.

Економічна ситуація, яка склалась зараз в Україні, дуже складна. Серед сукупності причин, що сприяли економічній кризі та утримують перехід

України на траєкторію економічного зростання, чи не найголовнішою є низька інвестиційна активність.

Метою дослідження є розкриття методики аналізу інвестиційної та фінансової діяльності як об'єкта бухгалтерського обліку та надання пропозицій щодо вдосконалення їх обліку та оцінки, а також пошук методів підвищення ефективності використання інвестицій.

Отже, аналітичне дослідження інвестиційної та фінансової діяльності - актуальне і має практичне значення.

Об'єктами дослідження є інвестиційна та фінансова діяльність, їх оцінка, а також правильне відображення в регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності.

Вказану проблематику досліджували: О.І. Барановський, М.Д. Білик, І.А. Бланк, Є. Брігхем, Л. Вальрас, Р. Вернон, О.В. Гаврилюк, Дж. Гелбрейт, О.В. Величко, Дж.М. Кейнс, Л.Л. Лазебник, Д.Г. Лук'яненко, Ю.М. Пахомов, А.А. Пересада, А.С. Філіпенко, В. Шарп та інші провідні вчені.

Інвестиційна та фінансова діяльність як об'єкт бухгалтерського обліку є дуже актуальним, адже загальновідомо, що ефективне реформування економіки будь-якої країни, її структурне перетворення з якісним оновленням товаровиробництва, ринкової та соціальної інфраструктури немислимі без відповідних капіталовкладень, тобто без належного інвестування. Без надійних капіталовкладень неможливо забезпечити створення і впровадження новітніх технологій, систем сучасної організації та управління товаровиробництвом і збутом продукції, розвиток ринкової інфраструктури, інформатизацію суспільства тощо. Це фундаментальні основи для забезпечення конкурентоспроможності національного товаровиробництва, без чого не може бути й успішної інтеграції нашої країни в Європейське співтовариство. Складні відтворювальні процеси відбуваються виключно на базі інвестування. Чим воно активніше, тим швидші темпи відтворення і ефективних ринкових перетворень.

Крім того інвестиції дають змогу впроваджувати науково-технічні досягнення у виробництво і на цій основі забезпечувати зростання ВВП,

продуктивності праці, реальних доходів на душу населення, а також вирішувати багато соціальних проблем. Дослідженнями встановлено пряму залежність між темпами зростання ВВП та інвестиціями, бо конкурентоспроможність і темпи розвитку підприємства визначаються інвестиціями. Без них підприємство будь-якої форми власності приречене на банкрутство. Тому у розвинутих країнах приділяється серйозна увага інвестиційній діяльності. Органи державного управління у цих країнах використовують широкий спектр методів її стимулювання:

- прискорена амортизація;
- раціональна податкова система;
- кредити та регулювання банківських процентних ставок;
- заохочення лізингу.

В Україні ж дотепер не створено обгрунтованої системи державної підтримки інвестиційної діяльності підприємств. Як наслідок цього, в інвестиційній діяльності країни утворилося замкнуте коло, коли недоінвестування народного господарства посилює спад виробництва, що, в свою чергу, спричиняє зниження інвестиційних можливостей суб'єктів господарювання та держави. Вивести Україну з цієї ситуації може лише науково обгрунтована інвестиційна політика держави.

Основними завданнями курсової роботи є вивчення методики обліку поточних та довгострокових інвестицій, розкриття інформації про них у фінансовій звітності. Також не менш важливим завданням є дослідження такого питання, як удосконалення методики обліку та оцінки фінансових інвестицій.

Актуальність теми полягає у тому, що добре побудований, належним чином організований облік фінансових інвестицій має суттєве значення в управлінні діяльністю кожного підприємства. Тому сьогодні об'єктивно виникли умови для перегляду існуючої практики організації обліку та контролю фінансових інвестицій.

1. ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Об'єкти бухгалтерського обліку є дуже різноманітними. Це цілий комплекс процесів і операцій, пов'язаних з виробничою та фінансово-господарською діяльністю, збереженням майна, ефективним використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Без чітко визначених об'єктів неможлива реалізація предмета бухгалтерського обліку.

Об'єкти бухгалтерського обліку традиційно визначаються як складові його предмета. Мало того, поширене твердження, що поняття „предмет” та „об'єкт” рівнозначні, але об'єкт обліку, як поняття, – це частина предмета, його конкретизація стосовно окремої ланки господарства.

Об'єкти бухгалтерського обліку можна розподілити на активи, зобов'язання, власний капітал.

Аналіз національних П(С)БО, зокрема П(С)БО1 дає можливість виявити основні характеристики згадуваних об'єктів бухгалтерського обліку.

У відповідності до фаз циклу відтворення капіталу (виробництво – обмін – розподіл – споживання) розрізняють три види підприємницької діяльності: виробничу, комерційну і фінансову (рис 1.)

Мал 1 . Види підприємницької діяльності

Кожний з підприємців приймає рішення відносно того, що виробляти, для кого виробляти і як виробляти. При цьому вони керуються власними інтересами – можливістю отримання достатніх, з його точки зору, доходів. Однак досягнення цієї мети можливе лише:

- по-перше, внаслідок продажу вироблених товарів;
- по-друге, внаслідок продажу лише таких товарів, ціни на які перевищують втрати виробництва.

Об'єктом діяльності в галузі виробництва є процес господарювання з виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг при кругообігу ресурсів: виробничі ресурси – виробництво – готова продукція (роботи, послуги) – товар – продаж – валовий дохід – фінансовий результат.

Виробниче підприємництво передбачає:

- визначення виду виробничої діяльності та номенклатури асортименту продукції (товарів, робіт, послуг), які буде виробляти підприємець. Підприємство може існувати доти, доки має споживачів об'єктів своєї господарської діяльності;
- виявлення потреби у товарах, необхідних потенційному споживачеві (маркетингова діяльність);
- оформлення контракту між підприємцем і покупцем товару;
- здійснення самого виробництва товарів і послуг. Все необхідне для виробництва (засоби праці, сировина і матеріали, інформація) підприємець придбає самостійно. З огляду на це підприємець повинен вміти визначати основні виробничі операції, машини та устаткування, сировину, матеріали та комплектуючі вироби, виробничі та невиробничі приміщення, необхідні підприємству;
- залучення до своєї діяльності сторонніх організацій та осіб, якщо окремі роботи підприємець не здатний виконати своїми силами.

Фінансовий результат виробничого підприємництва характеризують прибуток і рентабельність продукції (відношення прибутку до затрат виробництва). Чим успішніше працює підприємство, тим вищі ці показники.

Суть комерційної діяльності становлять торгово-обмінні операції з купівлі-продажу (перепродажу) товарів при кругообігу ресурсів: ресурси для господарської діяльності – товар – продаж – валовий дохід – фінансовий результат.

Схема комерційного підприємництва аналогічна схемі виробничої підприємницької діяльності. Відмінність полягає у відсутності в комерційному підприємстві виробництва по випуску продукції та необхідності в зв'язку з цим забезпечувати це підприємство сировиною. Комерційній підприємницькій діяльності передуює аналіз ринку, на основі якого визначаються обсяг і ціна товару, що закуповується, обсяг і ціна реалізації цього товару. Остання має бути вищою за купівельну ціну.

Комерційна діяльність передбачає:

- добір кадрів, здатних виконувати операції придбання, транспортування, продажу товарів та інші торгово-посередницькі послуги;
- придбання товарів для наступного їх продажу;
- будівництво, оренду або придбання складських приміщень та торгових точок для зберігання та продажу товарів;
- залучення сторонніх організацій для виконання посередницьких робіт;
- фінансування підприємства для придбання товарів;
- збирання необхідної інформації для визначення постачальників (продавців) і покупців;
- продаж товарів покупцеві.

Об'єктом фінансової діяльності є процес господарювання з купівлі-продажу грошей, валюти, цінних паперів та обслуговування розрахункових операцій при кругообігу ресурсів: ресурси для господарської діяльності – придбання фінансових ресурсів – продаж – валовий дохід – фінансовий результат.

Схема фінансової діяльності аналогічна комерційній. Підприємець виступає як продавець фінансового товару або дає його в борг за певну плату. Грошова виручка від продажу фінансового товару використовується для покриття витрат і отримання прибутку.

В залежності від джерел формування фінансових результатів підприємства його діяльність поділяється за наступними видами :

- операційна;
- інвестиційна;
- фінансова;

Операційна діяльність – основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, яка не є інвестиційною та фінансовою. Грошові потоки від операційної діяльності підприємства (зараз та надалі маємо на увазі підприємство – не фінансову та не інвестиційну установу) включають:

- надходження грошових коштів від продажу основної та допоміжної продукції (товарів, робіт, послуг), включаючи грошові кошти в складі суми непрямих податків, зборів (обов'язкових платежів), що включені до ціни її продажу;

- надходження грошових коштів від здачі майна в оренду;
- видаток грошових коштів на закупівлю сировини (товарів, робіт, послуг);
- виплати на погашення іншої кредиторської заборгованості, пов'язаної з операційною діяльністю (оплата електроенергії, опалення, МШП та ін.);
- виплати за розрахунками з персоналом;
- виплати відсотків за користування банківськими кредитами;
- виплати за податками та зборами та інші види виплат.

Інвестиційна діяльність – придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є частиною грошових коштів та їх еквівалентів.

Грошові потоки від інвестиційної діяльності включають:

- надходження грошових коштів від реалізації акцій, боргових зобов'язань та часток у капіталі інших підприємств, необоротних активів, майнових комплексів, від отримання дивідендів від інших підприємств, отримання раніше наданих іншим підприємствам позик та від інших операцій;

- видаток грошових коштів внаслідок придбання акцій, боргових зобов'язань та часток у капіталі інших підприємств, необоротних активів,

майнових комплексів, надання позик іншим підприємствам та внаслідок інших операцій.

Фінансова діяльність – діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства.

Грошові потоки від фінансової діяльності включають :

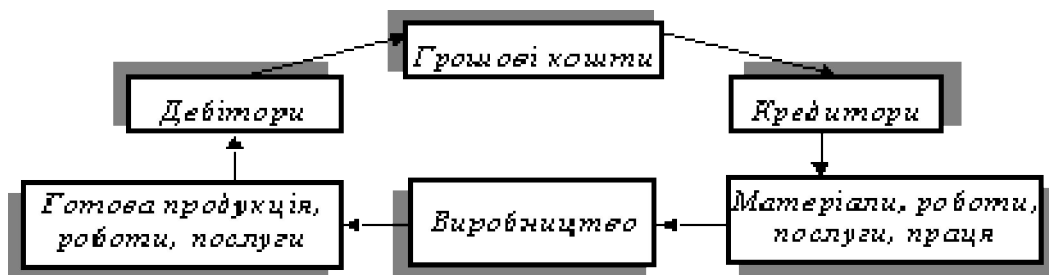
- надходження грошових коштів від продажу власних акцій, боргових цінних паперів (облігацій) векселів, надходження у вигляді внесків або додаткових внесків до статутного фонду, отримання банківських кредитів та внаслідок інших операцій;

- видаток грошових коштів внаслідок викупу власних акцій, боргових цінних паперів (облігацій), векселів, повернення раніше отриманих банківських кредитів, сплати дивідендів та внаслідок інших операцій .

Іншими словами, інвестиційна діяльність пов'язана із вкладенням фінансових коштів із метою отримання доходу, а фінансова – із залученням грошових коштів у результаті фінансових операцій .

Загальний прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування, який відображається у Звіті про фінансові результати, може складатись із прибутків (збитків) від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Тому для обчислення прибутку від операційної діяльності даний прибуток (збиток) повинен коригуватись на величини прибутків (збитків) від інвестиційної та фінансової діяльності (неопераційних) – прибутки (доходи) повинні відніматись, а збитки (втрати) додаватись до нього. В результаті цього буде отримано прибуток (збиток) тільки від операційної діяльності .

Початок і кінець господарської діяльності підприємства складають грошові кошти (мал 2).

Мал. 2 Кругообіг грошових коштів в процесі господарської діяльності

2. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ СКЛАДОВІ

Інвестиційна діяльність - це процес організації інвестування в реально існуючих у країні умовах господарювання. Термін "інвестування" має більш теоретичне значення, визначаючи модель поведінки інвестора щодо нарощування свого капіталу.

Інвестиційна діяльність представляє інвестиційний процес в реальних умовах, з акцентом на організаційні засади його реалізації та управління цим процесом. Як правило, інвестиційна діяльність розглядається стосовно конкретного інвестиційного проекту та підприємства (юридичної особи), що здійснює інвестиційний процес. Метою організації бухгалтерського обліку відповідно до міжнародних стандартів поняття інвестиційної діяльності згідно з П(С) БО 4 «Звіт про фінансові результати» трактується модифіковано. Зокрема, інвестиційна діяльність розглядається як така, що пов'язана з придбанням і реалізацією необоротних активів, а також із здійсненням тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Інвестиції класифікують за певними групами (мал.4)

Мал.4 Класифікація інвестицій.

- ✓ виробничі інвестиції — вкладення у виробничі ресурси: основні засоби і предмети праці;
- ✓ фінансові інвестиції — вкладення коштів у цінні папери, цільові банківські вклади, депозити, придбання паїв тощо;
- ✓ інтелектуальні інвестиції — вкладення коштів у об'єкти інтелектуальної власності. Якщо інвестиції здійснюються з метою створення новин або їх впровадження у виробництво, то такі інвестиції називають інноваційними.

Аграрні підприємства з метою ефективного функціонування здійснюють інвестиційну діяльність, що являє собою сукупність практичних дій щодо реалізації інвестицій. Будучи суб'єктом такої діяльності, аграрні підприємства самостійно визначають напрями, види й обсяги інвестицій, а також приймають рішення про вкладення власних, позичкових і залучених фінансових, майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування. Вони можуть виступати в ролі вкладників, кредиторів, покупців і учасника інвестиційної діяльності.

Під "інвестиціями" відповідно до Закону України "Про інвестиційну діяльність" розуміють кошти, які інвестуються. Це "всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект":

- кошти;
- паї, банківські депозити, боргові зобов'язання, інші цінні папери;
- нерухомість;
- устаткування, транспортні засоби, товарно-матеріальні цінності;
- майнові права (щодо матеріальних, нематеріальних і фінансових активів) або права користування;
- інформація у будь-якій формі (документованій, електронній);
- знання, навички, досвід і вміння людей, їх ноу-хау. Інвестиційна діяльність за ознакою типу інвестора розподіляється на:
- інвестування недержавними юридичними особами;

- інвестування фізичними особами;
- державне інвестування, яке здійснюється органами влади всіх рівнів за рахунок коштів бюджетів, позабюджетних фондів або позик, займів;
- інвестування державними підприємствами та установами за рахунок власних і позичених коштів;
- іноземне інвестування, яке здійснюється іноземними фізичними та юридичними особами.

Суб'єктами інвестиційної діяльності є всі юридичні, фізичні особи, державні та недержавні установи, органи влади України та інших країн, які беруть участь у реалізації інвестиційного проекту(Мал.5)

Інвестори	Ресурси	
	Власні (внутрішні)	Залучені та запозичені
Фізичні особи	Збереження та заощадження, неспожита частина індивідуальних доходів	—
Корпорації	Запаси кампанії, нерозподілений прибуток, амортизаційні та інші фонди, інші власні засоби (ноу-хау, позареалізаційні прибутки тощо)	Кошти, залучені за рахунок продажу акцій, облігацій, інших цінних паперів, довгострокові кредити та позики
Держава (уряд)	Прибутки державних підприємств, податкові надходження, відрахування у державні фонди соціального страхування, державні резерви, кредитно-грошові емісії, кошти від приватизації	Внутрішні і зовнішні позики (державні облігації, казначейські зобов'язання тощо)

Мал.5 Суб'єккти інвестиційної діяльності.

Для інвестиційної діяльності підприємства характерні такі основні особливості:

а) вона є головною формою забезпечення зростання операційної діяльності підприємства, щодо її цілей і завдань є підпорядкованою. Незважаючи на те, що окремі форми інвестицій підприємства можуть генерувати на окремих етапах його розвитку більший прибуток, ніж операційна діяльність, головним

стратегічним завданням підприємства є розвиток операційної діяльності і забезпечення умов зростання сформованого ним операційного прибутку. Інвестиційна діяльність підприємства покликана забезпечувати зростання формування його операційного прибутку в перспективному періоді за двома напрямками:

забезпеченням зростання операційних доходів за рахунок збільшення обсягу виробничо-збутової діяльності (будівництва нових філій при впровадженні на інші регіональні ринки; розширення обсягу реалізації продукції за рахунок інвестування в нові виробництва тощо);
забезпеченням зниження питомих операційних витрат (своєчасна заміна фізично зношеного устаткування; відновлення морально застарілих виробничих основних засобів і нематеріальних активів тощо);

б) форми і методи інвестиційної діяльності набагато менше залежать від галузевих особливостей підприємства, ніж операційна його діяльність. Цей зв'язок опосередковується тільки об'єктами інвестування. Механізм же цієї діяльності практично ідентичний на підприємствах будь-якої галузевої спрямованості. Це визначається тим, що інвестиційна діяльність підприємства здійснюється переважно в тісному зв'язку з фінансовим ринком (ринком капіталу і ринком грошей), галузева сегментація якого практично відсутня, в той час як операційна його діяльність здійснюється переважно в межах конкретних галузевих сегментів товарного ринку і має чітко виражені галузеві особливості операційного циклу;

в) обсяги інвестиційної діяльності підприємства істоти нерівномірні за окремими періодами. Циклічність масштабів цієї діяльності визначається рядом умов: необхідністю попереднього накопичення коштів (інвестиційних ресурсів) для початку реалізації окремих великих інвестиційних проєктів; використанням сприятливих зовнішніх умов здійснення інвестиційної діяльності (на окремих етапах економічного розвитку країни несприятливий "інвестиційний клімат" різко знижує ефективність цієї діяльності); поступовістю формування внутрішніх умов для істотних "інвестиційних ривків" (сформований

підприємством потенціал поза оборотними операційними активами має звичайно достатній "запас тривкості", тобто має резерви підвищення його продуктивного використання до певних меж; лише в разі досягнення таких меж приріст обсягів операційної діяльності спричинює необхідність зростання цих активів);

г) інвестиційний прибуток підприємства (а також інші форми ефекту інвестицій) у процесі його інвестиційної діяльності формується звичайно зі значним "кроком запізнювання". Це означає, що між видатками інвестиційних ресурсів (інвестиційними видатками) і одержанням інвестиційного прибутку проходить звичайно багато часу, що визначає довгостроковий характер цих витрат. Диференціація розміру "кроку запізнювання" залежить від форм протікання інвестиційного процесу. У випадку послідовного протікання інвестиційного процесу інвестиційний прибуток формується:

- відразу ж після завершення інвестування засобів;
- при рівнобіжному його протіканні інвестиційний прибуток може формуватися ще до повного завершення процесу інвестування коштів;
- в разі інтервального протікання інвестиційного процесу між періодом завершення інвестування коштів і формуванням інвестиційного прибутку проходить певний час;

г) інвестиційна діяльність формує особливий самостійний вид грошових потоків підприємства, що істотно відрізняються в окремі періоди за своєю спрямованістю. Протягом окремих періодів сума негативного грошового потоку за інвестиційною діяльністю підприємства може значно перевищувати суму позитивного грошового потоку за нею. Крім того, сума інвестиційного прибутку за окремими періодами має високий рівень коливання;

д) інвестиційній діяльності підприємства властиві специфічні види ризиків, що об'єднуються поняттям "інвестиційний ризик". Рівень інвестиційного ризику звичайно значно перевищує рівень операційного (комерційного) ризику.

Це пояснюється тим, що в процесі інвестиційної діяльності ризик втрати капіталу (тобто "катастрофічний ризик") має більшу імовірність виникнення ніж у процесі операційної діяльності. Механізм формування рівня інвестиційного прибутку будується в тісному зв'язку з рівнем інвестиційного ризику;

е) найважливішим вимірювачем обсягу інвестиційної діяльності, що характеризує темпи економічного розвитку підприємства, виступає показник його чистих інвестицій. Чисті інвестиції являють собою суму валових інвестицій, зменшену на суму амортизаційних відрахувань у певному періоді:

$$ЧІ = ВІ - АВ, (1.1)$$

де ЧІ — сума чистих інвестицій підприємства у певному періоді; ВІ – сума валових інвестицій підприємства в розглянутому періоді;

АВ — сума амортизаційних відрахувань підприємства в розглянутому періоді.

Динаміка показника чистих інвестицій відбиває характер економічного розвитку підприємства, потенціал формування його прибутку. Якщо сума чистих інвестицій підприємства складає негативний розмір (тобто якщо обсяг валових інвестицій менші від суми амортизаційних відрахувань), це свідчить про зниження виробничого його потенціалу й економічної бази формування його прибутку (така ситуація характеризує підприємство, як таке що "проїдає свій капітал").

Якщо сума чистих інвестицій дорівнює нулю (тобто якщо обсяг валових інвестицій дорівнює сумі амортизаційних відрахувань), це свідчить про відсутність економічного зростання підприємства і бази зростання його прибутку, тому що його виробничий потенціал залишається при цьому незмінним (така ситуація характеризує підприємство, як таке що "топчеться на місці").

Якщо ж сума чистих інвестицій складає позитивний розмір (тобто обсяг валових інвестицій перевищує суму амортизаційних відрахувань), це означає, що забезпечується розширене відтворення позаоборотних операційних активів

підприємства і зростання економічної бази формування його прибутку (така ситуація характеризує підприємство, як таке що "зростає"). Слід зазначити, що підприємства-інвестори, згідно з існуючим в Україні законодавством, можуть здійснювати інвестиції за кордоном виключно за рахунок власних коштів, зарезервованих і облічених на рахунках бухгалтерського балансу для означених цілей.

З метою залучення додаткових джерел інвестування для здійснення прогресивних структурних перетворень в економіці України, підвищення технічного та якісного рівня виробництва, зменшення потреб підприємств в енергоносіях і сировині, ліквідації існуючих диспропорцій і дефіцитів на ринку України, розвитку її потужного експортного потенціалу прийнято закон «Про державну програму заохочення іноземних інвестицій в Україні» (грудень 1993 р.), яким передбачається стимулювання вкладень іноземного капіталу в пріоритетні галузі економіки держави за рахунок надання податкових пільг і страхових гарантій щодо найефективніших інвестиційних проектів.

Серед таких пріоритетних сфер для іноземного інвестування провідне місце займає агропромисловий комплекс. Основними напрямками такого інвестування в цю сферу є впровадження високопродуктивних технологій вирощування сільськогосподарських культур та утримання худоби, налагодження випуску ефективних хімічних засобів захисту тварин і рослин, оновлення та модернізація на базі новітніх технологій підприємств переробної й харчової промисловості, випуск обладнання для масложирової, м'ясо-молочної, борошно-мельно-круп'яної та хлібопекарської промисловості, міні-цехів фермерських господарств, розвиток сільськогосподарського машинобудування, сировинної бази для виробництва тари та пакувальних матеріалів.

Основними формами здійснення прямих іноземних інвестицій в АПК України є створення спільних підприємств; створення іноземним інвестором власних дочірніх підприємств (філій); укладання ліцензійних угод з вітчизняними підприємствами, згідно з якими останні набувають право

навикористання нової технології виробництва товару; придбання неконтрольних пакетів акцій вітчизняних підприємств — емітентів (портфельні іноземні інвестиції); придбання контрольних пакетів акцій у вітчизняних підприємств (пряма купівля, у процесі приватизації, обміну боргів на акції тощо).

Іноземні інвестиції повинні забезпечити впровадження сучасних або перспективних ресурсозберігаючих і екологічно безпечних технологій, сприяти зниженню енергоспоживання на одиницю продукції і раціональному використанню сировинної бази України. Важливою вимогою для іноземних інвестицій є також і те, що продукція підприємств, створена за їх участю, має бути конкурентоспроможною на міжнародному ринку.

Уточнення основних понять, що характеризують інвестиційну діяльність, сприяє чіткому розумінню досліджуваної проблеми вдосконалення управління інвестиційною діяльністю, прийняттю обґрунтованих рішень щодо напрямків активізації інвестиційних процесів на підприємстві. Ефективна інвестиційна діяльність є основою забезпечення розвитку сучасного виробництва, структурних зрушень в національній економіці, науково-технічного і соціального прогресу, вона визначає місце країни у світовому співтоваристві.

3. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ СКЛАДОВІ

Становлення і розвиток в Україні ринкової інфраструктури суттєво змінюють економічне, інформаційне і правове середовище функціонування підприємств, зміст їхньої фінансової діяльності.

Фінанси підприємств є основою фінансової системи країни. Фінансовий стан підприємств впливає на фінансове становище країни в цілому.

Вихід України з тривалої економічної кризи безпосередньо пов'язаний з поліпшенням фінансового стану суб'єктів господарювання всіх форм власності в усіх сферах діяльності. За цих умов необхідна сучасна, адекватна ринковій економіці, організація фінансової діяльності кожного підприємства.

В організаційній та управлінській роботі підприємств фінансова діяльність займає особливе місце. Від неї багато в чому залежить своєчасність та повнота фінансового забезпечення виробничо-господарської діяльності та розвитку підприємства, виконання фінансових зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами господарювання. Ефективність діяльності кожного підприємства багато в чому залежить від повної і своєчасної мобілізації фінансових ресурсів та правильного їх використання для забезпечення нормального процесу виробництва і розширення виробничих фондів. У цьому зв'язку для кожного підприємства важливу роль відіграє ефективна організація фінансової діяльності.

Фінансова діяльність - це система використання різних форм і методів для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей, тобто це та практична фінансова робота, що забезпечує життєдіяльність підприємства, поліпшення її результатів.

Господарська діяльність підприємства нерозривно зв'язана з його фінансовою діяльністю. Підприємство самостійно фінансує всі напрямки своїх витрат відповідно до виробничих планів, розпоряджається наявними

фінансовими ресурсами, вкладаючи їх у виробництво продукції з метою одержання прибутку.

Фінансову роботу на підприємствах виконують працівники фінансового відділу, а за його відсутності — працівники бухгалтерії. Відповідальність за організацію фінансової роботи на підприємстві несе начальник фінансового відділу (служби), а за їх відсутності — головний бухгалтер.

Розпорядником фінансових ресурсів, коштів, товарно-матеріальних цінностей, що належать підприємству, є його керівник, який має право першого підпису на всіх грошових та розрахунково-платіжних документах.

Фінансова робота підприємства здійснюється за такими основними напрямками:

- фінансове прогнозування та планування;
- аналіз та контроль виробничо-господарської діяльності;
- оперативна, поточна фінансово-економічна робота.

Фінансове прогнозування та планування. Фінансове прогнозування та планування є однією з найважливіших ділянок фінансової роботи підприємства. На цій стадії фінансової роботи визначається загальна потреба у грошових коштах для забезпечення нормальної виробничо-господарської діяльності та можливість одержання таких коштів.

За ринкових умов підприємство самостійно визначає напрямки та розмір використання прибутку, який залишається в його розпорядженні після сплати податків. Метою складання фінансового плану є визначення фінансових ресурсів, капіталу та резервів на підставі прогнозування величини фінансових показників: власних оборотних коштів, амортизаційних відрахувань, прибутку, суми податків.

Планування виручки є необхідним для розробки плану прибутку від реалізації продукції, визначення суми планових платежів у бюджет. Від обґрунтованості та правильності розрахунку виручки великою мірою залежить також реальність основного джерела надходження коштів та розмір запланованого прибутку.

Мета планування витрат - визначення можливості найекономнішого витрачання матеріальних, трудових та грошових ресурсів на одиницю продукції. Зменшення витрат виробництва та обігу є важливим фактором збільшення ефективності виробництва. Зниження собівартості за рахунок економії сировини, матеріалів, палива, енергії та живої праці дає змогу виробити значну кількість додаткової продукції, збільшити прибуток та рентабельність підприємств, створює реальні можливості для самофінансування. Скорочення витрат на виробництво одиниці продукції є матеріальною підставою для зниження цін на неї, а відтак - прискорення обертання оборотних коштів.

Плануючи витрати на виробництво та реалізацію продукції, необхідно враховувати резерви зниження її собівартості, до яких належать:

- поліпшення використання основних виробничих фондів та збільшення у зв'язку з цим випуску продукції на кожну гривню основних фондів;
- раціональне використання сировини, матеріалів, палива, енергії та скорочення витрат на одиницю продукції без зниження її якості;
- зменшення затрат живої праці на одиницю продукції на основі науково-технічного прогресу;
- скорочення витрат на реалізацію продукції за рахунок удосконалення форм її збуту;
- зменшення втрат від браку та безгосподарності, ліквідація непродуктивних витрат;
- економія в адміністративно-управлінській сфері на основі раціональної організації апарату управління підприємством.

Спираючись на опрацьовані фінансові показники, складають перспективні, поточні та оперативні фінансові плани. Поточний фінансовий план складається у формі балансу доходів та витрат грошових коштів, оперативний - у формі платіжного календаря.

Аналіз та контроль виробничо-господарської діяльності. Аналіз та контроль фінансової діяльності підприємства - це діагноз його фінансового

стану, що уможлиблює визначення недоліків та прорахунків, виявлення та мобілізацію внутрішньогосподарських резервів, збільшення доходів та прибутків, зменшення витрат виробництва, підвищення рентабельності, поліпшення фінансово-господарської діяльності підприємства в цілому. Матеріали аналізу використовуються в процесі фінансового планування та прогнозування. Фінансова діяльність підприємства має бути спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства.

Аналіз фінансової діяльності і контроль за нею на підприємстві полягає в перевірці виконання фінансових, кредитних і касових планів, цільового використання коштів, платоспроможності підприємства, своєчасності та повноти виконання фінансово-кредитних операцій, аналізу балансів і звітів (місячних, квартальних, річних).

Фінансовий контроль за діяльністю підприємства протягом року має на меті перевірку своєчасності та повноти надходження коштів, правильності їх розподілу відповідно до плану і фінансових зобов'язань, виявлення порушень та резервів збільшення фінансових ресурсів. Здійснюючи контроль і аналіз фінансової діяльності підприємства за рік, встановлюють ступінь виконання ним фінансового плану щодо прибутку, окремих видів доходів і витрат коштів, ефективність використання оборотних активів, платоспроможність підприємства, ліквідність його балансу, а також фінансову стійкість діяльності. Результати контролю та аналізу керівники підприємства, як правило, використовують для вжиття заходів поліпшення фінансової діяльності в майбутніх періодах. Фінансову роботу підприємства здійснюють згідно із Законом України "Про підприємства в Україні", статутами підприємств, спеціальними інструкціями і вказівками фінансових та банківських органів з різних фінансово-кредитних питань.

Саме цим зумовлюється необхідність і практична значущість систематичної оцінки фінансового стану підприємства, якій належить суттєва роль у забезпеченні його стабільного фінансового стану.

Оперативна, поточна фінансово-економічна робота. Оперативна фінансова робота передбачає комплекс заходів з мобілізації фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення безперервного процесу виробництва і реалізації продукції, розрахунків та своєчасного виконання фінансових зобов'язань перед бюджетом, централізованими фондами, постачальниками, працівниками підприємства тощо. Поточна фінансова робота виражається у своєчасності документального оформлення продукції, що продається, стягненні оплати за неї з покупців, стягненні простроченої дебіторської заборгованості, отриманні коштів у порядку відшкодування за втрачене майно, кредитів банку, а також у перерахуванні платежів до бюджету, органам страхування, погашенні позик банку і відсотків за ними, здійсненні розрахунків з постачальниками, отриманні коштів на оплату праці та інші господарські розрахунки тощо. Поточна та оперативна фінансова робота на підприємстві спрямовується на практичне втілення фінансового забезпечення підприємницької діяльності, постійне підтримування платоспроможності на належному рівні.

Зміст поточної оперативної фінансової роботи на підприємстві полягає в такому:

- постійна робота зі споживачами стосовно розрахунків за реалізовану продукцію, роботи, послуги;
- своєчасні розрахунки за поставлені товарно-матеріальні цінності та послуги з постачальниками;
- забезпечення своєчасної сплати податків, інших обов'язкових платежів у бюджет та цільові фонди;
- своєчасне проведення розрахунків по заробітній платі;
- своєчасне погашення банківських кредитів та сплата відсотків;
- здійснення платежів за фінансовими операціями.

4. ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ , ДОХОДІВ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

У процесі діяльності підприємства формуються доходи, витрати і фінансові результати. Під доходами розуміють збільшення економічних вигід у вигляді надходжень активів або зменшення зобов'язань, що приводять до зростання величини власного капіталу підприємства (за винятком його змін, що здійснюються внаслідок проведення додаткових внесків власників). Усі доходи поділяються на декілька груп: доходи від операційної діяльності; фінансові доходи; інші доходи від операційної діяльності та надзвичайні доходи.

Фінансовими доходами є доходи, отримані в процесі проведення інвестиційної та фінансової діяльності. Це, зокрема, доходи від участі в капіталі та інші фінансові доходи. Дохід від участі в капіталі відображає доходи, одержані від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства. Вони передбачають зростання частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування (внаслідок одержання асоційованим, дочірнім та спільним підприємством прибутків або зростання їх власного капіталу). До інших фінансових доходів належать доходи, що виникають у процесі фінансової діяльності підприємства. До них відносять:

- дивіденди одержані;
- відсотки одержані;
- інші доходи від фінансових операцій. Фінансовим результатом господарської діяльності підприємства є прибуток або збиток. Прибуток в основному утворюється в результаті продажу (реалізації) готової продукції (послуг, товарів). Крім того, підприємство може продавати (реалізовувати) інші матеріальні цінності і послуги допоміжних виробництв та господарств, а також мати доходи і збитки, що збільшують або зменшують розмір прибутку від інвестиційної та фінансової діяльності.

Прибуток є важливішим узагальнюючим показником, що характеризує кінцевий результат діяльності підприємства. Від розміру прибутку, отриманого підприємством, залежать формування оборотних коштів, виконання зобов'язань перед бюджетом, платоспроможність підприємства, доходи акціонерів тощо. Прибуток формується поступово протягом фінансово-господарського року. Більшу частину прибутку становить прибуток від реалізації продукції, одержаний у вигляді різниці між виручкою від реалізації продукції і витратами на її виробництво та збут.

Забезпечення діяльності підприємства передбачає проведення різноманітних витрат. Витрати підприємства – це зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками).

Усі витрати підприємства поділяються на дві групи: витрати, що здійснюються в процесі проведення звичайної діяльності, та витрати, які проводяться за надзвичайних подій. У свою чергу, до витрат від звичайної діяльності входять: витрати на операційну діяльність; фінансові витрати; витрати від участі в капіталі; інші витрати.

Витрати від операційної діяльності охоплюють витрати підприємства, що пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції (основна діяльність), а також з проведенням операцій з їх забезпечення (інша діяльність). До витрат від операційної діяльності належать:

- собівартість продукції;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати.

Фінансові витрати – це витрати підприємства, які виникають в результаті виплати процентів та інших платежів, пов'язаних із залученням позикового капіталу. Вони охоплюють проценти за кредит та інші фінансові витрати. Процентом за кредит є процентні платежі, нараховані та виплачені за

користування банківськими кредитами. Інші фінансові витрати включають витрати, пов'язані з випуском, утриманням та обігом власних цінних паперів, нарахуванням відсотків згідно з кредитними угодами (крім банківських кредитів), фінансового лізингу та ін.

Інвестиційна діяльність-придбання й реалізація необоротних активів, а також фінансова інвестицій, які не є складовою еквівалентів грошових коштів.

Інвестиційна діяльність пов'язана із вкладенням фінансових коштів із метою отримання доходу, а фінансова - із залученням грошових коштів у результаті фінансових операцій .

Таким чином, за кредитом рахунку 79 "Фінансові результати" відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, за дебетом-суми в порядку закриття рахунки обліку витрат, а також суми нарахованого податку на прибуток. При цьому кожний з рахунків обліку доходів та витрат списується безпосередньо на рахунок 79 "Фінансові результати" окремою проводкою.

Для накопичення чистого прибутку підприємства в Плані рахунків передбачений окремий рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)", за кредитом якого відображається збільшення прибутку від всіх видів діяльності, а за дебетом - збитки та використання прибутку.

Оскільки, в усіх підприємствах основним узагальнюючим показником фінансових результатів господарської діяльності є прибуток, то порядок використання прибутку визначає власник (власники) підприємства або уповноважений ним орган згідно із статутом підприємства. За рахунок прибутку, в першу чергу, по встановлених нормативах здійснюються розрахунки з бюджетом, формуються цільові фонди на підприємстві, покривається збитки минулих років. Чистий прибуток, одержаний підприємством як результат його господарської діяльності після сплати податків до бюджету, а також інших платежів, спрямовується на виплату дивідендів учасникам товариства в розмірі, обумовленому зборами учасників товариства. Сума, що залишається, згідно з установчими документами спрямовується на формування фондів підприємств:

- до резервного капіталу у розмірі не менше 25 % статутного капіталу товариства. Він використовується для покриття витрат, пов'язаних з відшкодуванням збитків та позабалансових витрат. Резервний фонд створюється шляхом щорічних відрахувань у розмірі не менше 5 % чистого прибутку товариства до одержання необхідної суми. Кошти фонду зараховуються на спеціальний рахунок в установі банку. Рішення про використання коштів фонду приймається зборами учасників товариства;

- до фонду сплати дивідендів. Розмір планової і нарахованої за рік суми грошових коштів цього фонду затверджується зборами учасників товариства;

- до поповнення статутного фонду, який формується і використовується відповідно до рішень, затверджених зборами учасників товариства.

Інвестиційна діяльність пов'язана з придбанням і продажем довгострокових (необоротних) активів, і короткострокових (оборотних) фінансових активів, які не відносяться до еквівалентів грошових коштів (вартість придбаних основних засобів, необоротних і нематеріальних активів, надання позик іншим підприємствам, надходження коштів від фінансових інвестицій - дивіденди, проценти).

На рахунку 96 "Втрати від участі в капіталі" ведеться облік втрат зменшення вартості інвестицій, облік яких ведеться за методом участі в капіталі, що виникають в процесі інвестиційної діяльності підприємства. Основні вимоги до обліку інвестицій викладені в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 12 "Інвестиції".

Рахунок 96 "Втрати від участі в капіталі" має такі субрахунки:

961 "Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства";

962 "Втрати від спільної діяльності";

963 "Втрати від інвестицій в дочірні підприємства".

За дебетом рахунка відображається сума визнаних втрат, за кредитом-списання на рахунок 79 "Фінансові результати".

На субрахунку 961 “Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства” ведеться облік втрат, пов’язаних зі зменшенням частки інвестора в чистих

активах об’єкта інвестування внаслідок одержання асоційованих підприємствами збитків.

На субрахунку 962 “Втрати від спільної діяльності” ведеться облік витрат, пов’язаних зі зменшенням частки інвестора в чистих активах об’єкта інвестування внаслідок одержання спільними підприємствами збитків.

На субрахунку 963 “Втрати від інвестицій в дочірні підприємства” ведеться облік втрат, пов’язаних зі зменшенням частки інвестора в чистих активах об’єкта інвестування внаслідок одержання дочірніх підприємствами збитків.

ВИСНОВКИ

Під інвестиціями розуміють грошові кошти держави, підприємств і фізичних осіб, що спрямовуються на створення, оновлення основних фондів, на реконструкцію і технічне переозброєння підприємств, а так само на придбання акцій, облігацій та інших цінних паперів і активів.

"Інвестиції" - ширше поняття, ніж капітальні вкладення. Вони охоплюють так звані реальні інвестиції (капітальні вкладення) і портфельні (фінансові) інвестиції. Інвестиції відіграють дуже важливу роль в економіці будь-якої держави.

Фінанси підприємства як відносини є частиною економічних відносин, що виникають у процесі господарської діяльності, принципи їхньої організації визначаються основами господарської діяльності підприємств. Виходячи їх цього, принципи організації фінансів можна сформулювати в такий спосіб: самостійність в області фінансової діяльності, самофінансування, зацікавленість у підсумках фінансово-господарської діяльності, відповідальність за її результати, контроль за фінансово-господарською діяльністю підприємства.

Фінансова діяльність підприємства має бути спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства.

Отже, написавши дану роботу, можна зробити висновок, що під фінансовими інвестиціями розуміють активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора. Для цілей фінансової звітності розрізняють довгострокові та короткострокові фінансові інвестиції. В даній курсовій роботі розглянуто облік довгострокових та поточних фінансових інвестицій. В бухгалтерській звітності фінансові інвестиції відображаються в балансі та примітках до річної звітності. Аналізуючи нормативно-правове

регулювання фінансових інвестицій зроблено висновок, що діюча система аналітичного і синтетичного обліку фінансових інвестицій, що впливає з нововведених стандартів бухгалтерського обліку, не повністю задовольняє потреби користувачів інформації. Це стосується, насамперед необхідності більш глибокої деталізації в обліку і звітності інформації щодо інвестицій, які утримуються для одержання прибутку, здійснення контролю чи з метою подальшого продажу. Важливе значення має відображення в обліку боргових і корпоративних фінансових інвестицій. Подальшого вдосконалення вимагає також порядок відображення інформації у Примітках до річної фінансової звітності. Розкриття інформації у затвердженій формі Приміток не може повністю задовольнити потреб користувачів фінансової звітності. Інформація про фінансові інвестиції, що обліковуються за методом участі в капіталі, цікавить користувача з позиції форми вкладення капіталу - частки і паї у статному капіталі інших підприємств, акції, облігації, інші. І навпаки, фінансові інвестиції можуть бути вкладені інвестором як в асоційовані, дочірні підприємства, так і в спільну діяльність і не обліковуватись за методом участі у капіталі. Запропоновані нововведення до обліку та відображення звітності фінансових інвестицій дозволять користувачам проводити значно глибший аналіз доцільності вкладення коштів в об'єкти інвестування. На основі поданої інформації можуть прийматись необхідні економічні рішення, спрямовані на підвищення ефективності інвестиційних проектів.

Ринок фінансових інструментів для інвестування і ринок об'єктів реального інвестування розподіляють між собою весь потенціал інвестиційних ресурсів країни. Вважається, що чим розвиненішим за механізмами переливання капіталу та більшим за обсягами обороту є фінансовий ринок, тим розвиненішою є економіка країни. Фінансовий ринок забезпечує залучення та запозичення капіталу для інвестиційної діяльності у сфері реальних інвестицій, що безпосередньо сприяє зростанню валового внутрішнього продукту і рівня життя в країні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практ. посібник. – К.: Лібра, 2001. – 840 с.
2. Велш Глен А., Шорт Деніел Г. Основи фінансового обліку: Пер. з англ. – К.: Основи, 1999. – 943 с.
3. Карлин Т.Р. Анализ финансовых отчетов (на основе GAAP): Учебник. – Т.1. – М.: Инфра-М, 1998. – 448 с.
4. Міжнародний стандарт фінансової звітності 31 „Фінансова звітність про участь у спільній діяльності”. Набрав чинності з 01.01.2005 р.
5. Міжнародний стандарт фінансової звітності 25 „Облік інвестицій”. Набрав чинності з 01.01.2005 р.
6. В. М. Богаченко, Н. А. Кирилова Бухгалтерський облік.
7. Т. В. Блінова, В. М. Журавльов Бухгалтерський облік.
8. Бухгалтерський облік фінансово-господарської діяльності організацій.
9. Теорія бухгалтерського обліку під ред. Є. О. Мизиковский.
10. В. Я. Кожинів Бухгалтерський облік.
11. З. Задорожний. Проблемні питання обліку руху матеріальних необоротних активів. /Бухгалтерський облік і аудит. - 2009. - № 10.- с. 12 - 16/.
12. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99р. № 291, із змінами та доповненнями.
13. Я. Крупка Про нормативно-правове регулювання обліку інвестиційної діяльності підприємств // Бухгалтерський облік і аудит. -2009. -№ 3.
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів», затв. наказом Міністерства фінансів України від 3 1.03.99 р. № 87, із змінами та доповненнями.

15. П(С)БО 12 - П(с)БО 12 „Фінансові інвестиції“, затверджене наказом МФУ від 26.04.2000р. за № 91.
16. П(С)БО 15 - П(С)БО 15 „Дохід“, затверджене наказом МФУ від 29.11.1999р. за № 290.
17. Небильцов А О.В. Облік інвестицій за методом участі в капіталі // Фінанси України. – 2006. - №11. – С.114-119.
18. Орлов П.А. Визначення ефективності реальних інвестицій // Фінанси України. - 2006. - №1. С.45-49.
19. Савчук В.П. Теорія і практика оцінки ефективності інвестицій в Укр. // Економіка України – 2005 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. №87// Бухгалтерський облік і аудит — 1999. — №6.- С.17-20.
20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», затверджений наказом Міністерства фінансів України №353 від 28.12.2000р.// Бухгалтерський облік і аудит — 2001. — №2. -С.7-12.
21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати», затверджений наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.99р.// Бухгалтерський облік і аудит — 1999. — №6. — С.21-26.
22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджений наказом Міністерства фінансів України №87 від 29.11.99р.// Бухгалтерський облік і аудит — 1999. — №12. — С.30-35.
23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом Міністерства фінансів України №87 від 29.11.99р.// Бухгалтерський облік і аудит — 1999. — №12. — С.35-36.
24. Про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку: Положення, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 24.03.95р. №88// Галицькі контракти — 1996. — №19.-С.17-20.
25. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене Наказом МФУ №291 від 30.11.99 р.

26. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене Наказом МФУ №291 від 30.11.99 р.
27. Берсуцкий Я. Г., Дугинская И. А., Дугинский Б. Л. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учеб. пособ. — Донецк: ДИЭХП, 2000. — 180 с.
28. Білик М. Д., Полятикіна Л. І. Основи аудиту. — Суми: Слобожанщина, 1999. — 295 с.
29. Білуха М. Т. Аудит у бізнесі. (Посібник для бізнесменів). — Дніпропетровськ: Преском, 1994. — 394 с.
30. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. — К., 2000. — 690 с. - №12, С.19-25.
31. Д.Свідерський. Відображення в обліку показників фінансової діяльності підприємств у відповідності з новим Планом рахунків і П(С)БО. /Бухгалтерський облік і аудит. - 2001. - № 3. - с. 40 - 45/.